

Soukromé právo

Adam, Doktor

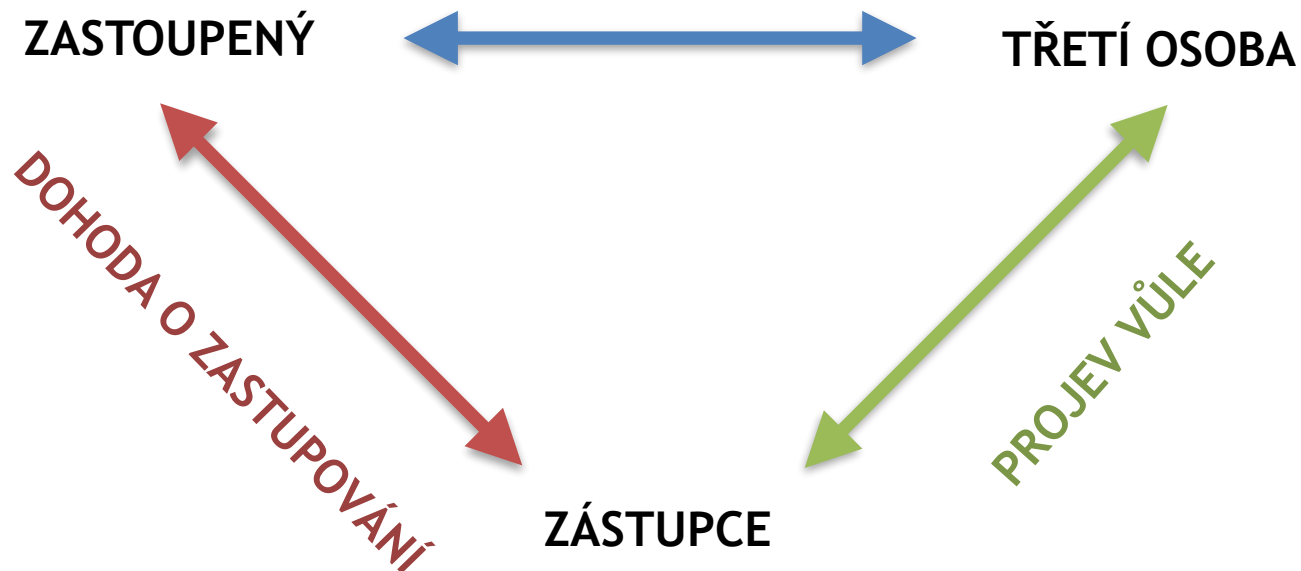
- = způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti
- nelze zbavit, omezit, ani se vzdát !!!
- osoba (v právním smyslu) -
 - **FYZICKÁ** = každý člověk
 - ➔ právní osobnost od narození do smrti
 - **PRÁVNICKÁ** = organizovaný útvar, o které to zákon stanoví, nebo který zákon uzná
 - ➔ právní osobnost (většinou) od zápisu do veřejného rejstříku do výmazu z něj
 - ➔ s. r. o., akciová spol., nadace, obec, Národní muzeum...
 - ➔ Co je Junák - český skaut, z. s., a jeho organizační jednotky (střediska, okresy, kraje, ZvOJ)?

- = způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem (např. uzavírat smlouvy)
- **FYZICKÁ OSOBA**
 - plná od 18 let (zletilost)
 - před dosažením 18 let částečná (např. dítě kupující v samoobsluze rohlíky)
 - může být omezena rozhodnutím soudu
- **PRÁVNICKÁ OSOBA**
 - může jednat ve všech záležitostech, které se nepříčí její povaze (např. nemůže uzavřít manželství)
 - nejedná samostatně → jedná někdo za ni

- formy právních jednání
 - výslovně
 - ústně
 - písemně
 - konkludentně („faktické” právní jednání)
 - např. koupení jízdenky v automatu, nastoupení do autobusu MHD —> tímto jednáním uzavírám smlouvu
 - neplatí, že kdo mlčí souhlasí !!!
 - výklad:
 - ➔ podle svého (pravého) obsahu
 - ➔ vůle (úmysl), zvyklost, zavedená praxe stran,...

SMLOUVA, PRÁVA A POVINNOSTI

Zastoupení - obecně

= právní jednání vykoná zástupce, ale právní účinky vznikají přímo zastoupenému

zástupčí vztah, zmocnění X plná moc

- zástupčí oprávnění = vztah zastoupeného a zástupce
- plná moc = průkaz/osvědčení o existenci zastoupení pro třetí osoby

- ZASTOUPENÍ

- ➡ ze zákona (zákonné zastoupení)
- ➡ ze smlouvy (smluvní zastoupení)
- ➡ z výkonu funkce / zaměstnání / členství v právnické osobě
- ➡ z rozhodnutí soudu (opatrovnictví)

- ZÁKONNÉ ZASTOUPENÍ

- člověk do nabytí plné svéprávnosti - dle občanského zákoníku
 - ⇒ typickým zákonným zástupcem je rodič dítěte
- zastoupení právnické osoby statutárním orgánem → orgán, který může jednat za právnickou osobu navenek ve všech záležitostech

Zastoupení - druhy

VENTUS
... dosti čerstvý vítr

- ZÁKONNÉ ZASTOUPENÍ

- statutární orgán

➡ Junák - český skaut, z. s.	-	??
➡ středisko	-	??
➡ junácký okres/kraj	-	??

Zastoupení - druhy

- ZÁKONNÉ ZASTOUPENÍ

- statutární orgán

- ➡ Junák - český skaut, z. s.

- ➡ středisko

- ➡ junácký okres/kraj

- starosta Junáka
 - vedoucí střediska
 - předseda rady

- SMLUVNÍ ZASTOUPENÍ

- na základě dohody o zastoupení
- písemná plná moc prokazuje třetí osobě zastoupení (nemusí být, pokud se týká jen určitého právního jednání)
- např. zmocněný rodič uzavírá smlouvu o koupi kanoe pro středisko —> komu bude patřit kanoe?
- překročení zástupčího právnění (exces): pokud zastoupený neoznámí 3. osobě, že s jednáním nesouhlasí (bez zbytečného odkladu poté, co se o jednání dozvěděl), platí, že s tím souhlasí, a jednání ho zavazuje

ZASTOUPENÍ Z VÝKONU FUNKCE / ZAMĚSTNÁNÍ / ČLENSTVÍ

- rozsah - co je obvyklé vzhledem k jejich zařazení nebo funkci (např. vedoucí oddílu může nakupovat materiál na táboře X nemůže uzavírat kupní smlouvu na nemovitou věc - pozemek, klubovnu)
 - ➡ rozhodující je stav, jak se jeví veřejnosti

ZASTOUPENÍ Z VÝKONU FUNKCE / ZAMĚSTNÁNÍ / ČLENSTVÍ

- vnitřní omezení zastoupení = vnitřní předpis právnické osoby
- účinky vůči 3. osobě jen, muselo-li jí být omezení známo → v naprosté většině nesplněno
 - ➔ zastoupeného právní jednání zavazuje → odpovídá: zastoupený 3. osobě a zároveň zástupce regresem zastoupenému
- X
- překročení zástupčího oprávnění (exces) - vázána právnická osoba (= zastoupený), pokud jednání schválí (statutární orgán) bez zbytečného odkladu, jinak zavázán zástupce sám

ZASTOUPENÍ Z VÝKONU FUNKCE / ZAMĚSTNÁNÍ / ČLENSTVÍ

- Např. správce střediskové klubovny
 - ➔ zastoupení právnické osoby (střediska) z výkonu funkce
 - ➔ jak se jeví veřejnosti - objednat klempíře ANO, prodat klubovnu NE
 - ➔ jak stanovuje vnitřní předpis - objednat klempíře NE, prodat klubovnu NE
- správce objedná klempíře - vnitřní omezení - středisko zavázáno, správce odpovídá středisku regresem za způsobenou škodu
- správce prodá klubovnu - exces - správce zavázán sám, pokud středisko (resp. jeho vedoucí) neschválí bez zbytečného odkladu

- ZASTOUPENÍ Z ROZHODNUTÍ SOUDU (OPATROVNICTVÍ)
 - zejména při omezení svéprávnosti (způsobilosti právně jednat) fyzické osoby (člověka)
 - může mít i právnická osoba

- povinnosti zástupce:
 - jednat v zájmu zastoupeného
 - převést na zastoupeného všechny užitky, které získal
 - upozornit třetí stranu, že jedná jako zástupce
 - respektovat pokyny zastoupeného
 - upozorňovat na nevhodnost pokynů a nečekané okolnosti
- zástupce odpovídá zastoupenému za porušení pravidel mezi nimi sjednaných
- zastoupený zástupci nahradí všechny (odpovídající) výdaje + nahradí škodu
- i po skončení zastoupení vykoná zástupce ještě vše, co nesnese odkladu

Právní odpovědnost

- Co je právní odpovědnost a za co se může odpovídat?
- Jaké jsou podmínky odpovědnosti za škodu (povinnosti nahradit škodu)?
- V čem odpovědnost spočívá, co se nahrazuje?
- Kdo za škodu odpovídá?
 - ➔ škoda způsobená dětmi
 - ➔ škoda způsobená organizací
- Jaké okolnosti vylučují vznik odpovědnosti?

- právo rozlišuje a postihuje porušení práva
- odpovědnost obsahuje:
 - ➔ postih/sankci
 - ➔ souhrn sekundárních povinností
- 3 druhy právní odpovědnosti:
 - ➔ trestněprávní
 - ➔ správněprávní (přestupková)
 - ➔ občanskoprávní

**Za škodu odpovídá, kdo ji protiprávním
jednáním zavinil**

Za škodu odpovídá, kdo ji protiprávním jednáním zavinil

- 3 podmínky vzniku odpovědnosti:

⇒ škoda (následek jednání) (objektivní)

+

⇒ protiprávní jednání (objektivní)

+

⇒ zavinění (subjektivní)

= odpovědnost za škodu (povinnost nahradit škodu)

Za škodu odpovídá, kdo ji protiprávním jednáním zavinil

- újma = objektivní následky zásahu do sféry poškozeného
 - ➡ újma majetková (na jmění - majetku a dluzích) = škoda (např. rozbité okno) → nahrazuje se vždy
 - ➡ újma nemajetková (újma na zdraví, cti, dobré pověsti ...) → nahrazuje se jen někdy (stanoví zákon nebo smlouva)

Porušení právní povinnosti 1/2

Za škodu odpovídá, kdo ji protiprávním jednáním zavinil

- protiprávní jednání = jednání porušující právní povinnost
 - ➔ povinnost uložená výslovně zákonem
 - ➔ povinnost uložená rozhodnutím orgánu veřejné moci (soudu)
 - ➔ povinnost vyplývající z dobrých mravů
 - ➔ povinnost z právního jednání (ze smlouvy)

Porušení právní povinnosti 2/2

Za škodu odpovídá, kdo ji protiprávním jednáním zavinil

- prevenční povinnost = každý je povinen:
 - ➔ počínat si tak, aby škoda nevznikala nikomu
 - ➔ zakročit pro škodě hrozící jemu nebo jinému, pokud sám vytvořil nebezpečnou situaci nebo nad ní má kontrolu

Za škodu odpovídá, kdo ji protiprávním jednáním zavinil

- zavinění = psychický vztah škůdce k následkům jednání
 - úmyslné
 - ➔ škůdce chtěl následek přímo způsobit (úmysl přímý)
 - ➔ škůdce chtěl způsobit něco jiného, ale byl srozuměn i se způsobením škody (úmysl nepřímý)
 - nedbalostní
 - ➔ škůdce věděl, že může škodu způsobit, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že nezpůsobí (vědomá nedbalost)
 - ➔ škůdce nevěděl, že může škodu způsobit, ačkoliv to vědět měl a mohl (nevědomá nedbalost)
- **POZOR** - prvek zavinění v novém OZ oslaben - někde nevyžadován (povinnost ze smlouvy), někde předpokládán (povinnost ze zákona)!

Za škodu odpovídá, kdo ji protiprávním jednáním zavinil

- 3 podmínky vzniku odpovědnosti:

➔ škoda (následek jednání) (objektivní)

+

➔ protiprávní jednání (objektivní)

+

➔ zavinění (subjektivní)

= odpovědnost za škodu (povinnost nahradit škodu)

existenci objektivních podmínek prokazuje žalobce

Obsah odpovědnosti za škodu

- odpovědnost = povinnost (nová - sankční)
- škoda se nahrazuje:
 - ➔ uvedením do předešlého stavu (zasklím okno na své náklady/objednám a uhradím sklenáře)
 - ➔ není-li možné nebo poškozený požaduje —> náhrada v penězích
- škůdce je povinen poškozenému nahradit:
 - skutečnou škodu - hodnotu hmotného poškození (opravy...) včetně účelných nákladů spojených
 - ušlý zisk
 - případně i nemajetkovou újmu

Kdo odpovídá

Za škodu odpovídá, kdo ji protiprávním jednáním zavinil

- plně svéprávná fyzická osoba odpovídá zcela
- více škůdců:
 - ➔ odpovídají společně a nerozdílně
 - ➔ poškozený může vymáhat po kterémkoliv
 - ➔ každý je povinen v celém rozsahu
 - ➔ poškozený nesmí žádat víc, než je celkem škoda

Kdo odpovídá - nezletilý

Za škodu odpovídá, kdo ji protiprávním jednáním zavinil

- nezletilá/neplně svéprávná fyzická osoba odpovídá v rozsahu podle schopnosti ovládnout své jednání a posoudit jeho následky
- dozor:
 - ➔ společně s nezletilým odpovídá jeho dozor (= ten, kdo byl povinen na něj dohlížet—> středisko „používající“ skautského vedoucího)
 - ➔ dozor se zproští odpovědnosti, prokáže-li, že náležitý dohled nezanedbal

Kdo odpovídá - nezletilý

- mohou tedy nastat 4 situace podle toho, kdo porušil své povinnosti:
 - povinnosti porušil jen dohlížejí
➔ odpovídá jen dohlížejí (středisko —> „používá” vedoucí)
 - povinnosti porušil jen nezletilý/neplně svéprávný
➔ odpovídá jen nezletilý/neplně svéprávný
 - povinnosti porušili oba
➔ odpovídají oba
 - povinnosti neporušil ani jeden z nich
➔ neodpovídá ani jeden z nich

Kdo odpovídá - právnická osoba

- právnická osoba odpovídá za škodu způsobenou její činností
- PO odpovídá za škodu způsobenou těmi, jichž při způsobení škody použila (zmocněnci, zaměstnanci, pomocníci)
 - ➔ pomocník sám poškozenému přímo neodpovídá
 - ➔ po pomocníkovi může být požadována náhrada „regresem”
- činnost PO může spočívat i v dozoru nad nezletilým
- zaměstnanec odpovídá omezeně (dle zákoníku práce) X pomocník (např. dobrovolník v Junáku) neomezeně —> pojištění odpovědnosti dobrovolníků
- za dluhy vzniklé z činnosti OJ ručí nadřízené OJ či Junák do výše 100 000 Kč

- odpovědnost objektivní (bez ohledu na zavinění)
 - ➔ škoda z provozní činnosti
 - ➔ škoda na vnesených věcech
 - ➔ škoda způsobená věcí nebo vadou výrobku
 - ➔ škoda způsobená zvířetem
- škůdce se vlastní vinou uvedl do stavu „nepříčetnosti“
- souběh odpovědnosti trestní X správní X občanskoprávní
- stanovení výše nemajetkové újmy
- regres
- bezdůvodné obohacení

Pojištění v Junáku

VENTUS
... dosti čerstvý vítr

- úrazové pojištění -
 - finanční náhrada za tělesné poškození, vzniklé následkem úrazu
 - při všech aktivitách Junáka a jeho OJ
 - pro všechny účastníky akcí (členy i nečleny)
 - sjednáno plošně (netřeba se individuálně hlásit)

Pojištění v Junáku

- pojištění odpovědnosti -
 - za způsobenou škodu vzniklou v rámci činnosti Junáka a jeho OJ, včetně škod vzniklých zanedbáním náležitého dohledu
 - na kalendářní rok, povinná spoluúčast 1 000 Kč
 - limit pojistného plnění:
 - 10 milionů Kč
 - 5 milionů Kč - plavidla, střelné zbraně
 - 25 000 Kč - motorová vozidla
- pojištěné osoby:
 - automaticky - vedoucí OJ, vedoucí oddílů a jejich zástupci, oddíloví rádci, vedoucí táborů
 - nad rámec - může každý 15+, 55 Kč/rok, přes skautIS

Pojištění v Junáku

- pojištění majetku -
 - movité i nemovité věci
 - pojišťuje se individuálně přes skaut@junak.cz
- cestovní pojištění -
 - akce Junáka a jeho OJ v zahraničí
 - pojišťuje se individuálně přes skaut@junak.cz nebo v souvislosti s členskou kartou Junáka (EYCA)
- blíže o pojištění na: <http://krizovatka.skaut.cz/stredisko/majetek-a-hospodareni/pojisteni>

- každý člověk má právo na ochranu své osobnosti
 - ➔ ochrana života a zdraví, ochrana duševní a tělesné integrity
 - ➔ ochrana občanské cti, lidské důstojnosti a dobré pověsti
 - ➔ ochrana podoby a soukromí (osobní svoboda, listovní tajemství, osobní údaje, ...)
 - ➔ ochrana jména (i přezdívky - pseudonymu)
 - ➔ ochrana projevů osobní povahy (audio/video záznamy, písemnosti)
- právnická osoba - ochrana názvu a dobré pověsti

- písemnosti osobní povahy (dopisy, zápisy v deníku), podobizny, foto/video/audio záznamy člověka lze pořizovat a používat jen s jeho souhlasem
 - stačí souhlas mlčky
 - u dětí písemný souhlas zákonných zástupců - rodiče
- výjimky, kdy není nutné mít souhlas (tzv. zákonná licence - užití musí být přiměřené):
 - ➔ úřední účely (např. pouliční kamery)
 - ➔ vědecké účely
 - ➔ umělecké účely
 - ➔ zpravodajské účely

- prostředky ochrany:
 - ➔ právo žádat upuštění od neoprávněných zásahů do práva na ochranu osobnosti
 - ➔ právo na odstranění následků zásahů
 - ➔ přiměřené zadostiučinění (i v penězích)

Děkujeme za pozornost!

adam.borgula@seznam.cz

doktor@paprsek43.cz